

CUSSEGL GROND

Sessiun da zercladur 2023

Incumbensa da la Cumissiun per ambient, traffic ed energia (CATE) concernent l'acceleraziun considerabla da las proceduras da meds legals (emprim sutsegnader Wilhelm)

Projects da construcziun da tut gener èn adina pli savens confruntads cun lungas proceduras pervia da protestas e recurs. Uschia pon projects da construcziun privats e publics impurtants, per exempel per construir avunda emprimas abitaziuns u per producir energia regenerabla e.u.v., vegnir retardads per part per plirs onns e/u daventar considerablamain pli chars. Las proceduras da meds legals duran savens ditg. Il motiv per far protesta e recurs è perquai adina pli savens quel da retardar in project. Vischinas e vischins prendan ils meds legals er per survegnir ina indemnizaziun finanziaria. L'intent giuridic sco tal da la procedura vegn uschia sutminà ed investiziuns impurtantas en ils secturs da construcziun, da traffic, d'ambient e d'energia vegnan bloccadas.

Ord vista dal stadi da dretg renconuscha la CATE la necessitad da laschar giuditgar las decisiuns da la planisaziun dal territori e las decisiuns da construcziun tras ina dretgira. Betg sco ultim per impedir l'arbitrariadad da las autoritads e per garantir che las leschas vertentas vegnian observadas. Considerond ina planisaziun dal territori efficazia ed il svilup da l'economia publica èsi però da gronda impurtanza, che las proceduras correspundentas gidian a sclerir uschè svelt sco pussaivel la situaziun giuridica.

Per quests motivs è la CATE da l'avis ch'i saja central da reducir cleramain la durada da las proceduras da meds legals. Mesiras processualas sco l'introducziun (sche anc betg avant maun), la reducziun da la durada (sch'i na valan betg anc termins minimals) u l'intensificaziun da l'effect dals termins per las partidas, per las autoritads e per las dretgiras, la limitaziun da la correspundenza, il relasch da prescripziuns restrictivas per actas giuridicas, l'acceleraziun da las proceduras en cas clers, ma er mesiras organisatoricas a las dretgiras, sco p.ex. l'introducziun d'ina dretgira speziala u l'augment da las resursas e.u.v., duain vegnir examinadas e realisadas.

La CATE è da l'avis, che proceduras cleramain pli curtas portian in grond niz per l'economia publica e che quest niz legitimeschia investiziuns necessarias en proceduras pli sveltas. Termins clers simplifitgassan ultra da quai la planisabladad er en cas da meds legals, perquai ch'i fiss previsibel, cura ch'ina decisiun fiss avant maun il pli tard.

Per ils motivs menziunads fa la CATE la suandanta pretensiun:

1. La Regenza vegn incumbensada d'examinar e da realisar – consultond las dretgiras grischunas ed en il senn da las consideraziuns qua survart – mesiras per reducir cleramain la durada da las proceduras da meds legals e – sche necessari – da suttametter questas mesiras al Cussegl grond per la conclusiun.
2. La Regenza preschenta las mesiras ch'il chantun Grischun po prender per s'engaschar sin plaun federal per in'acceleraziun da las proceduras da meds legals.

Claustra, ils 15 da zercladur 2023

Wilhelm, Jochum, Gort, Berther, Berweger, Danuser (Cazas), Della Cà, Kohler, Mazzetta, Preisig, Sax